

■ Guvernarea prin șantaj

PAGINA 3

■ Conflict la nivel european:
Parlamentul, pregătit să respingă
propunerea de buget a Comisiei Von
der Leyen

PAGINA 8

■ TradeVille: Intel accelerează redresarea
financiară

PAGINA 9

■ Adolescenții, în fața adicțiilor: suntem
peste media europeană la consumul de
alcool, tutun și dependența online

PAGINA 10

■ Reforma rezidențialului,
prioritate pentru Ministerul
Sănătății

PAGINA 10

■ Orașele devin tot mai fierbinți;
Bucureștii concurează cu Atena
la temperaturi

PAGINA 11

GRAM AUR = 567,2563 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,4867 RON

EURO = 5,0848 RON

DOLAR = 4,3684 RON

Bucovina, “plai cu flori” - văzută din Forest Coaster

Când sputu reșea de Hunor, albastru de Voroneț, verde de Sucevița sau galben de Moldovița, te gândești inevitabil la Bucovina. „Țara Fagiilor”, cum este cunoscută din vechime, rămâne unul dintre cele mai fascinante și autentice puncte turistice europene - o regiune în care istoria, natura și arta se împletesc cu fire.

Bucovina impresionează prin diversitatea reliefului - de la munți și păduri întinse până la văi întinse și sate care păstrează arhitectura tradițională -, dar și prin patrimoniul spiritual unic în lume, capodopere ale artei secolului al XVI-lea - al XVI-lea. Opt dintre aceste biserici sunt incluse în patrimoniul mondial UNESCO, mărturie a rafinamentului artistic și credinței domnitorilor Ștefan cel Mare, Alexandru cel Bun, Petru Rareș și Alexandru Lăpușeanu.

Mănăstirile Bucovinei, tezaur de credință și artă

Printre cele mai valoroase atracții ale regiunii se numără mănăstirile Voroneț, Sucevița, Moldovița, Putna, Bogdana și Pătrăuți, bijuterii arhitecturale ce păstrează identitatea spirituală a Moldovei medievale.

Voroneț, ctitorie a lui Ștefan cel Mare, este emblema Bucovinei, faimoasă pentru „albastrul de Voroneț” - o nuanță unică, neatinată de timp. Sucevița, ridicată în secolul al XVI-lea, impresionează prin tonurile de verde ale freselor extensive și prin zidurile sale fortificate. Moldovița, ctitorită de Petru Rareș, se remarcă prin pictura în galben-auru și celebra scenă a Asedului Constantinopolului.

Putna, numită și „Ierusalimul neamului românesc”, este locul unde se află mormântul lui Ștefan cel Mare - loc de pelerinaj și simbol al credinței. Bogdana, cea mai veche biserică de piatră din Moldova, adăpostește necropola primilor voievozi, iar Pătrăuți, inclusă în UNESCO, păstrează fresca Cavalerilor Apocalipsei, una dintre cele mai enigmatice imagini ale artei medievale românești.

Muzee și meșteșuguri care dau viață tradiției

În comuna Vama, Muzeul Oului Încordat adăpostește peste 18.000 de exponate din țara noastră și din alte zeci de țări. Fondat de artistul Leticia Orghiescu, muzeul este un veritabil templu al migălei populare, unde cel mai mic ou decorat - un oude mele - a devenit simbol al răbdării și al

perfecțiunii bucovinene.

La Marginea, meșterii continuă tradiția ceramicii negre, realizată manual și arsă în cuptoare fără oxigen, tehnică ce oferă acea culoare profundă, unică. Fiecare vas poartă urmele unui meșter și transmit cu grijă din generație în generație.

În Siret, Muzeul Radioului reunește aparate din toate epocile - de la modelele interbelice până la cele din anii '80 - într-o colecție dedicată evoluției științei și pasiunii pentru comunicare. Tot aici, Memorialul Holocaustului Evreilor din Bucovina, aflat sub egida Muzeului Național al Bucovinei, păstrează vie memoria unei comunități căndva înfloritoare, prin fotografii, măști și documente de arhivă.

Memorialul Holocaustului Evreilor din Bucovina, aflat sub egida Muzeului Național al Bucovinei, este spațiu dedicat memoriei colective se află în Siret, oraș care a fost cândva un important centru al comunității evreiești. Memorialul Holocaustului Evreilor din Bucovina oferă o perspectivă documentară și emoțională asupra suferințelor îndurate de populația evrească din regiune, prin fotografii, măști și documente de arhivă.

ALEXANDRA BELEI
(continuare în pagina 11)

CORESPONDENȚA DIN DANEMARCA

AI, electrificare și automatizare: triada ce redefinesc energia mondială

● La Innovation Summit de la Copenhaga au participat, printre alții, Olivier Blum - CEO al grupului Schneider Electric, Fatih Birol - director executiv al Agenției Internaționale a Energiei, Cristina Pereteatu - secretar de stat în Ministerul Energiei din Republica Moldova, Lars Sandahl Sørensen, CEO al Dansk Industri (cea mai mare organizație patronală din Danemarca), Caspar Herzberg - CEO al companiei AVEVA, Carlo Ruiz, vicepreședinte Enterprise Solutions & Operations al companiei NVIDIA EMEA, care au dezbătut pe tema principalelor provocări și soluții privind dezvoltarea tehnologică în domeniul energetic și utilizarea AI în procesele operaționale

Inteligența Artificială schimbă regulile jocului în energie față de ceea ce se întâmpla în urmă cu zece ani, iar efectul acestui schimb este creșterea exponențială a vitezei tuturor proceselor, ceea ce împinge com-

paniile din domeniu să-și accelereze digitalizarea, au afirmat participanții la Innovation Summit, eveniment desfășurat săptămâna trecută la Copenhaga, sub egida Schneider Electric.

În prima zi a summitului, Olivier Blum, CEO-ul companiei Schneider Electric, a afirmat că, indiferent de discursul public decidenților politici, angajamentul față de tranziția energetică și climatică rămâne neschimbat, iar responsabilitatea de a oferi un viitor mai bun generației următoare ne aparține tuturor. Dincolo de retorică, direcția este confirmată de cifre: peste 8.000 de companii s-au angajat să-și reducă emisiile de CO₂, iar „trenul al pălășit garii”, pentru că regenerabilele sunt deja competitive și în creștere.

Olivier Blum a arătat că Danemarca și țările scandinave se mișcă rapid în domeniul regenerabililor, în timp ce geopolitica actuală, cauzată de conflictul Rusiei-Ucrainei și de volatilitatea globală, reține atenția și apetența pentru investiții. CEO-ul Schneider Electric a precizat însă că transformarea decisivă vine din spate, deo-

are electrificarea devine „lingua franca” a progresului nu doar fiindcă vorbim despre o energie mai curată, ci pentru că este cea mai eficientă formă de energie de la generare până la consum, iar acest lucru se vede în fiecare gospodărie, dar și în transporturi și în

industrie, unde clienții își electrifică procesele, lucru ce obligă distribuția de joasă și medie tensiune să intre într-o etapă de reinventare.

GEORGE MARINESCU
(continuare în pagina 3)

Olivier Blum, CEO Schneider Electric

Sacralizarea națiunii și tentația ereziei

BURSA Cristian Pirvulescu

Biserica este instituția care administrează și prin intermediul ei s-a vădit credința, asumând o funcție de autoritate și de reprezentare. Puterea, în schimb, nu ține de sfera sacrală, ci de cea a profanului: ea exprimă ordinea lumii, nu ordinea transcendentă. Când aceste niveluri se confundă, în sacralitatea este revărsată pentru a justifica dominația puterii, credința se transformă în ideologie, iar religia devine instrument al controlului simbolic.

Putine construcții au divizat opinia publică românească mai mult decât Catedrala Mântuirii Neamului. Pentru unii, ea reprezintă semnul renașterii spirituale după decenii de comunism; pentru alții, expresia unei alunecări spre monumentalism identitar și teologic. Între aceste interpretări, edificiul pune în lumină o tensiune profundă între credință, religie, biserică și putere, o tensiune care traversează întreaga modernitate românească.

A confundă aceste patru dimensiuni înseamnă a pierde sensul lor propriu. Credința este actul interior al omului care se deschide transcendenței, experiența directă a încrederei în divinitate. Religia, în sens etimologic, provine din re-ligare, „a lega din nou”, și re-legere, „a reciti, a reevalua”, fiind forma cultului și morală prin care o comunitate organizează și transmite credința. Biserica este instituția care administrează și mediată zează această credin-

ță, asumând o funcție de autoritate și de reprezentare. Puterea, în schimb, nu ține de sfera sacrală, ci de cea a profanului: ea exprimă ordinea lumii, nu ordinea transcendentă. Când aceste niveluri se confundă, în sacralitatea este revărsată pentru a justifica dominația puterii, credința se transformă în ideologie, iar religia devine instrument al controlului simbolic.

În spațiul românesc, accentul a căzut aproape exclusiv pe re-ligare, pe apartenență și coeziune comunitară, în detrimentul reflecției și al libertății interioare. Catedrala Mântuirii Neamului se înscrie în această paradigmă când cere exprimări nu atât un elan spiritual, cât o voință de re-ligare simbolică între Biserica, stat și națiune. Dar în această re-legare se pierde tocmă de măsura re-legării, aceea a înțelegerii și a dialogului cu propria credință.

(continuare în pagina 3)

SUA, China și Japonia - responsabile pentru 60% din datoria publică globală

Datoria publică globală a ajuns la aproape 111 trilioane de dolari în 2025, iar țările cu cea mai mare datorie publică brută generală sunt economii avansate, conform datelor Fondului Monetar Internațional (FMI). O analiză în vial-capitalist.com arată, în baza celui mai recent raport World Economic Outlook al FMI, publicat în octombrie 2025, că numai primele cinci țări - Statele Unite, China, Japonia, Regatul Unit și Franța - dețin două treimi din datoria publică globală, însumând

împreună 74,8 trilioane de dolari. Valorile datoriei au fost determinate utilizând raportul datoriei/PIB al fiecărei țări și PIB-ul curent pentru 2025.

Statele Unite - lider în clasament, cu o datorie publică de 38,3 trilioane de dolari

Statele Unite continuă să conducă în clasamentul, cu o datorie publică de 38,3 trilioane de dolari, ceea ce reprezintă puțin peste o treime din datoria

globală, potrivit FMI. Urmează China și Japonia, cu 18,7 trilioane de dolari, respectiv 9,8 trilioane de dolari, ceea ce înseamnă că primele trei țări dețin împreună 60% din datoria mondială. Regatul Unit, Franța și Italia ocupă următoarele locuri, cu datorii publice de 4,1 trilioane de dolari, 3,9 trilioane de dolari, respectiv 3,5 trilioane de dolari. Aceste economii avansate au purtat mult timp povara marii datorii, atât în valoare monetară, cât și în raport cu PIB-ul lor, din cauza programelor fiscale susținute și a

îmbătănirilor populației.

Până la locul al 15-lea, clasamentul datoriei publice brute în 2025 arată astfel, conform datelor FMI: India (3,36 trilioane de dolari), Germania (3,23 trilioane de dolari), Canada (2,60 trilioane de dolari), Brazilia (2,06 trilioane de dolari), Spania (1,90 trilioane de dolari), Mexic (1,10 trilioane de dolari), Singapore (1,01 trilioane de dolari), Coreea de Sud (0,99 trilioane de dolari), Australia (0,93 trilioane de dolari). (A.V.)

(continuare în pagina 12)

Investigație FTM: Marile bănci pariază pe eșecul planetei - 1,6 trilioane dolari alocați industriei combustibililor fosili

În timp ce omenirea se confruntă cu efectele schimbărilor climatice, o parte din instituțiile financiare de top au pompat peste 1,6 trilioane dolari în companiile care activează în industria combustibililor fosili, susținând miile de proiecte

de poluare noi, se arată într-o investigație jurnalistică publicată ieri de site-ul Follow The Money (FTM). Din datele obținute de Follow The Money reiese că, printre principalii actori, se numără bănci din China, dar și giganți europeni precum Bar-

clays, Deutsche Bank și Crédit Agricole. În timp ce beneficiarii principali sunt companii precum TotalEnergies din Franța și Eni din Italia, Conform analiștilor consultați de sursa citată, aceste investiții echivalează cu un paricuc al băncilor în respecti-

ve pe eșecul tranziției energetice și pe incapacitatea omenirii de a limita încălzirea globală la 1,5 grade Celsius peste nivelurile preindustriale.

GEORGE MARINESCU
(continuare în pagina 12)